

STUDII DE ISTORIE A FILOSOFIEI ROMÂNEȘTI

IX

TIMP ȘI SPAȚIU ÎN GÂNDIREA ROMÂNEASCĂ

Coordonatori: **VIOREL CERNICA, MONA MAMULEA**

STUDIES ON THE HISTORY OF ROMANIAN PHILOSOPHY

IX

THE UNDERSTANDING OF TIME AND SPACE

Editors: **VIOREL CERNICA, MONA MAMULEA**

ACADEMIA ROMÂNĂ

**INSTITUTUL DE FILOSOFIE ȘI PSIHOLOGIE
„CONSTANTIN RĂDULESCU-MOTRU”**

**STUDII DE ISTORIE
A FILOSOFIEI ROMÂNEȘTI
VOL. IX**

TIMP ȘI SPAȚIU ÎN GÂNDIREA ROMÂNEASCĂ

**Coordonator: VIOREL CERNICA
Ediție îngrijită de: MONA MAMULEA
Aparat bibliografic: TITUS LATES**

**EDITURA ACADEMIEI ROMÂNE
București, 2013**

CUPRINS

I. TIMP ȘI SPAȚIU ÎN GÂNDIREA ROMÂNEASCĂ

Teodor Dima , Petre Botezatu: complementaritate și eterogenitate între spațiu și timp	9
Marin Diaconu , Timp și temporalitate în scrierile de tinerețe ale lui Emil Cioran	17
Constantin Aslam , <i>Philosophia perennis versus ingenium perenne</i> . Istoricitatea filosofiei românești	25
Dragoș Popescu , Timp și eternitate în <i>Sacrosanctae scientiae indepingibilis imago</i> de Dimitrie Cantemir	41
Ionuț Isac , Lumea subiectelor de realitate: despre interpretarea lui Constantin Noica la <i>Ortofizica</i> lui Mihai Drăgănescu	57
Claudiu Baci , Ființa și timpul ei la Constantin Noica	74
Ion Dur , Cioran: între <i>căderea în timp</i> și <i>căderea în temporal</i>	86
Ștefan-Dominic Georgescu , Forme ale temporalității la Constantin Noica	106
Horia Pătrașcu , Ființă, istoricitate și hegemonie în <i>Schimbarea la față a României</i>	117
Victor Eugen Gelan , Timp și temporalitate în filosofia lui Mihai Șora	129
Andrei Simionescu-Panait , Experiența spațialității în scrierile lui Alexandru Dragomir	148
Mihai Popa , Timpul și istoria în concepția lui A.D. Xenopol și Vasile Pârvan	164
Ioan Drăgoi , Clipa „cea repede” și darul muzicii: aplicație fenomenologică	175
Cornel-Florin Moraru , Soartă și rost: reconstrucție fenomenologică a destinului la Mircea Vulcănescu	204
Delia-Anamaria Răchișan , Locuri faste și nefaste în mentalitatea tradițională românească	214
Oana Chelaru , Spațiul și timpul în basmul fantastic românesc	226
Remus Breazu , Spațiul și timpul ca trepte ale realului	246
Alexandru Gabriel Buican , Reevaluarea conceptului de timp în orizontul metafizicii lui Nae Ionescu	255
Elena Calistru , Petre Botezatu: logica naturală spațio-temporală	263
Viorel Cernica , Realitate temporală și ființă fictivă la I.D. Gherea	267
<i>Timp și spațiu în gândirea românească: câteva repere</i> (bibliografie de Titus Lates)	283

II. EVENIMENT: CENTENAR SPIRU HARET (1851–1912)

Alexandru Surdu , Filosofia educației la Spiru Haret	311

III. RESTITUIRI

Liviu Bordaș , Ioan Petru Culianu, Mircea Eliade și <i>felix culpa</i>	319

IV. SEMNAL 2012

Istoria filosofiei românești în anul 2012 (bibliografie realizată de Titus Lates)	381
<i>Notă de retragere</i>	383
<i>Abstracts</i>	385

ISTORIA FILOSOFIEI ROMÂNEȘTI ÎN ANUL 2012

LUCRĂRI COLECTIVE

- Studii de istorie a filosofiei românești*, vol. 8: *Mircea Vulcănescu*, coord. Viorel Cernica, ed. îngrijită de Mona Mamulea, aparat bibliografic de Titus Lates, București, Editura Academiei Române, 2012.
- Epistemologie și cosmologie la Lucian Blaga*, coord. Georgeta Marghescu, Viorel Cernica, București, Editura Printech, 2012.
- Dimitrie Cantemir. Perspective interdisciplinare*, coord. Bogdan Crețu, Iași, Institutul European (Societate & Cunoaștere), 2012.
- Mircea Eliade between the history of religions and the fall into history*, ed. Mihaela Gligor, Cluj-Napoca, Presa Universitară Clujeană, 2012.

CĂRȚI DE AUTOR

- Angela Botez, *Filosofia românească în dispunere universală*, București, Editura PRO Universitaria, 2012.
- Teodor Dima, *Privind înapoi cu deferență: eseuri despre gânditori români*, București, Editura PRO Universitaria, 2012.
- Andreea Dragomir, *Filosofia, psihanaliza juridică și cercetarea criminologică la Petre Pandrea*, Craiova, Editura Aius Printed (Biblioteca de filosofie românească), 2012.
- Iliana Gregori, *Cioran: sugestii pentru o biografie imposibilă*, București, Humanitas (Biografie. Eseu. Critică literară), 2012.
- Ionel Necula, *Cioran în receptări epistemice*, Râmnicu-Sărat, Editura Rafet, 2012.
- Ionel Necula, *Cioran. Concepte și idei fundamentale*, Râmnicu-Sărat, Editura Rafet, 2012.
- Ionel Necula, *Eminescu în tentații metafizice*, Râmnicu-Sărat, Editura Rafet, 2012.
- Marta Petreu, *Filosofia lui Caragiale*, ed. a 2-a revăzută, Iași, Polirom, 2012.
- Mihai Popa, *Filosofia istoriei la Gh. I. Brătianu: devenire și sinteză istorică*, București, Editura Academiei Române, 2012.
- Geo Săvulescu, *Lucian Blaga: filosofia prin metafore*, București, Editura Vreimea, 2012.
- Constantin Schifirneț, *Filosofia românească în spațiul public*, București, Editura Tritonic, 2012.
- Marcel Tolcea, *Eliade, ezotericul*, București, Editura EST-Samuel Tastet, 2012.
- Constantin I. Turcu, *Mircea Eliade: cultură și civilizație*, ed. îngrijită de Mioara Aritia Turcu, București, Editura Fundația Culturală Memoria (Scriitori în diplomație), 2012.
- Alexandru Ovidiu Vintilă, *Traian Brăileanu. Întruchipările rațiunii: fapte, idei, teritorii ale realității din interbelicul bucovinean*, București, Editura Paideia (Colecția de studii și eseuri. Antropologie, 94), 2012.

EDIȚII ÎNGRIJITE

- Felix Aderca, *Mic tratat de estetică sau lumea văzută estetic*, Craiova, Editura Aius Printed (Biblioteca de filosofie românească), 2012.

- Niculae Bellu, *Dimensiunea morală a existenței umane: o cercetare ontologică*, ed. îngrijită și pref. de Vasile Morar, București, Paideia, 2012.
- Dimitrie Cantemir, *Mic compendiu asupra întregii învățături a logicii*, trad. din limba latina de Dan Slușanschi, st. introductiv, note și indice de Alexandru Surdu, București, Editura PRO Universitaria, 2012.
- Cioran, *Razne*, stabilirea textului, pref. și note de Constantin Zaharia, București, Humanitas, 2012.
- Nichifor Crainic, *Nostalgia paradisului*, ed. cu un studiu introductiv de Dumitru Stăniloae, Bacău, Editura Babel/Constanța: Editura Sfinții Martiri Brâncoveni, 2012.
- Sf. Ioan Damaschin, *Logica*, tălmăcită în limba Patriei de Preasfințitul Kir Grigore [Râmniceanu] Episcop al Argeșului, ed. a 2-a, rev. și adăugită, ed. îngrijită și studiu introductiv de Adrian Michiduță, transliterare de Aurelia Florescu, Craiova, Editura Aius Printed (Biblioteca de filosofie românească), 2012.
- D. D. Roșca, *Opere filosofice*, vol. 1, ed. îngrijită de Vasile Muscă, București, Editura Academiei Române, 2012.
- Mihai Uță, *Istoria ideii de libertate*, ed. critică, st. introductiv, note și bibliografie de Adrian Michiduță, Craiova, Editura Aius Printed (Biblioteca de filosofie românească), 2012.
- Mihai Uță, *Teoria științei în filosofia lui Auguste Comte*, trad. din franceză de Mihaela Baba, ed. critică, st. introductiv, note și comentarii de Adrian Michiduță, Craiova, Editura Aius Printed (Biblioteca de filosofie românească), 2012.
- Petre Țuțea, *Scrieri filosofice*, vol. 1: *Filosofia nuanțelor*, [ed.] Matei Albastru și Ion Papuc, [pref. Mircea Coloșenco], București, Diana Press, 2012.

VOLUME OMAGIALE

- Liber amicorum: studii și eseuri în onoarea lui Gabriel Liiceanu*, editate de Cătălin Cioabă și Bogdan Mincă, București, Zeta Books, 2012.
- Basarab Nicolescu: sub semnul septenarului*, coord. Petrișor Militaru și Luiza Mitu, Craiova, Editura Aius Printed (Avangardă și transdisciplinaritate), 2012.
- Metafizică și știință. Volum dedicat profesorului Ilie Pârvu*, editori: Mircea Dumitru, Mircea Flonta, Valentin Mureșan, București, Editura Universității din București, 2012.

MĂRTURII

- Ion Ianoși, *Internaționala mea: cronica unei vieți*, Iași, Polirom, 2012.
- David Ilina, *Contemplatio. Convorbiri cu Valentin Mureșan*, Pitești, Paralela 45 (Odiseu), 2012.
- Grigore Smeu, *Zâmbet tras pe roată: memoriile unui cercetător*, Zârgu-Jiu, Editura „Academica Brâncuși”, 2012.

(bibliografie realizată de TITUS LATES)